

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за получаване на
образователна и научна степен „ДОКТОР”

АВТОР: асистент к.д.п. Валентин Димитров Златев, докторант във ВВМУ – Варна.

ТЕМА: Оценка на ефективността на търсенето на бедстващ обект от единичен кораб по способа „разширяващ се квадрат

ИЗГОТВИЛ: Доц. д-р инж. Димитър Стоянов Кънев

I. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Морският транспорт е едно от средствата, които осигуряват ефективен начин за транспорт на големи количества товар навсякъде по света. В условията на все по разширяваща се глобализация ролята му се увеличава значително. При това основна грижа винаги си е оставала опазване на човешкият живот в условията на интензивна експлоатация. Аварии на море са неизменна част от корабоплавателния процес, поради което в световния океан са създадени системи за търсене и спасяване.

Въпреки системата за глобално оповестяване на аварии на море, преди да бъде задействана конкретна система за търсене и спасяване в района на бедствието, се налага първият пристигнал кораб или най-близкият до събитието да започне операцията, като изпълнява най-популярния метод – „разширяващ се квадрат“. Темата на дисертационния труд е много актуална, реална и конкретно обоснована. Аргументи в тази насока може да се посочат детайли от литературния обзор, които включват статистически анализ на инциденти с малки плавателни съдове, които обикновено са необзаведени с ефективни средства за комуникация и самообозначаване.

II. Познава ли докторантът състоянието на проблема

Литературният обзор, включен в дисертационния труд, обхваща 120 източника, от които 39 на кирилица и 81 на латиница. Включени са международни конвенции, национални резолюции и нормативни актове, справочници, учебници, научни статии, научни доклади и други. Включени са източници, които датират от повече от 30 години. Това е свидетелство за всеобхватността и дълбочината на изследвания проблем.

Извършеният широкообхватен и задълбочен анализ на посочената литература разкрива интернационалния характер на разглежданите проблеми. Горезиложеното дава основание да се твърди, че дисертантът познава литературата, постиженията и проблемите в тази област.

III. Избраната методика за изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд

Методите на изследване са насочени към решаване на поставените цел и задачи и включват:

- Метод на статистическите модели на процесите;
- Корелационен анализ;
- Структурен анализ на системи за управление;
- Изследване на процеси и операции в системата за търсене и спасяване;

Резултатите от изследването и анализирането им са представени във втора глава на дисертационния труд. Като краен резултат е обоснован и предложен нов подход на търсене на обект по метода „разширяващ се квадрат“, като е изведена формула за бързо определяне на основните параметри на търсенето. Разработена е и методика за определяне на размерите на района за търсене, в която е заложена елипсата на разсейване на мястото, като по този начин значително се съкращава времето за търсене на бедстващия обект.

Бих направил следните критични бележка:

- Частично обзора в глава първа е с информативен характер, вместо аналитичен характер.

- От текста не става ясно коя част и коя формула е авторство на докторанта.

В заключение мога да обобщя, че избраната методика на изследване дава отговор на поставените цел и задачи на дисертационен труд.

IV. В какво се заключават научно приложните приноси на дисертационен труд

Приемам заявените от докторанта приноси и като научно-приложни оценявам следните:

- Изведена е формула за бързо определяне на броя на галсовете, проплаваното разстояние и времето за търсене от единичен кораб по метода „разширяващ се квадрат“.

- Теоретично и експериментално е потвърдена зависимост на изменението на параметрите на елипсата на разсейване от очакваните средноквадратични грешки по курса и проплаваното разстояние.

- Предложен е начин за оценка на ефективността на обследването.

Като **приложни приноси** оценявам:

- Разработена е методика за определяне на размера на района за търсене обвързан с елиптическото разсейване на мястото, която позволява да се съкрати времето за търсене.

- Предложени са конкретни схеми за маневриране на единичния кораб за покриване на площта на елипсата на разсейване на мястото на търсения обект.

В заключение, считам, че научно-приложните и приложните приноси на дисертацията са значими за науката и практиката.

V. Използвани ли са резултатите от дисертационния труд в научната и социалната практика

Докторантът не е представил сведения и документи за прилагане на резултатите в практиката.

VI. Препоръки за бъдещото използване на научно-приложните и приложните приноси

Представената дисертация е завършен изследователски труд. Актуалността на темата и получените резултати трябва да намерят място в обучението на студенти и капитани от различни степени по въпросите за търсене и спасяване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докторантът е получил необходимата подготовка и умения за провеждане на учебна и научна дейност. Въпреки бележките, считам, че дисертационният труд има необходимите качества и приноси за присвояване на образователната и научна степен доктор в съответствие с изискванията на закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото приложение.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „ДОКТОР“ на ас. К.д.п. Валентин Димитров Златев по научната специалност „Управление на кораби и корабоводене“.

13.04.2018 г.

Изготвил:.....

гр. Варна

Доц.д-р инж.Димитър Кънев